

מדינת ישראל

רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

חוות דעת הגורם המקצועי - ספק חוץ

משרד:	רשות שוק ההון ביטוח וחסכון
יחידה מזמינה:	חטיבת אקטואריה וחדשנות בביטוח
תאריך:	30.07.2023

הנדון: חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק חוץ

הבקשה מסתמכת על תקנה (29)3 / (31)3 (סמן את התקנה המתאימה) לתקנות חובת מכרזים ועל הוראות תכ"ם, "פטור מחובת המכרז", מס' 7.8.1 והוראת תכ"ם, "בחירת קיומם של ספקים ומזמינים", מס' 7.6.1.

תיאור מהות ההתקשרות (רקע ופירוט התכונות של הטובין/השירות/העבודה)

1. תיאור הצורך בהתקשרות

מודלים סטוכסטיים בחישוב עתודות ביטוח משמשים להערכת שוויים של רכיבים פיננסיים וכלכליים מסוימים בעתודות הביטוח שמשתנים באופן לא סימטרי סביב משתני שוק שונים.

לשימוש במודל הסטוכסטי, לעומת המודל ה"דטרמיניסטי" הנוכחי, עשויה להיות השפעה משמעותית הן על תוצאות יחס כושר הפירעון הכלכלי והן על הדוחות הכספיים של חברות הביטוח. יישום המודל מקטין בצורה משמעותית את תוצאות החישוב של האומדן המיטבי ביותר (BE) של שווי ההתחייבויות (וגם על רכיבים נוספים כגון SCR, RM, ותהליך - ORSA) הן במסגרת Solvency II והן במסגרת IFRS17. יתרה מכך, לאור ייחודיותם ומורכבותם של המודלים הללו, הדירקטיבה האירופאית לסולבנסי 2, אשר אומצה בישראל, יחדה פרקי הוראות מיוחדים לטיפול במודלים אלו.

לצורך יישום המודל מסוג זה, נדרש שילוב של ידע וניסיון אקטוארי, כלכלי פיננסי וחשבונאי רב בתחום הביטוח, אשר לא קיים בישראל ולכן דורש מעורבות של מומחים לנושא מחו"ל.

מספר חברות ביטוח שוקלות ליישם את המודל הסטוכסטי בחישובים שלהם במסגרת סולבנסי 2, לאחר שהן עצמן התקשרו עם חברות ייעוץ מחו"ל שיסייעו להם בבניית המודל ויישומו. מדיווחים ראשוניים של אחת מהחברות לרשות שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן "הרשות"), ההשפעה של יישום המודל על תוצאות החברה צפויים להיות מהותיים.

לאור האמור, בכוונת הרשות לבצע ביקורת בנושא על אופן יישום המודל הסטוכסטי בחברות הביטוח, באמצעות מבקר מומחה בתחום יישום מודלים סטוכסטיים והאקטואריה מחו"ל, אשר יוכל לסייע לה לבצע את הביקורת האמורה, ותחת סעיף 97 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

2. תיאור העבודה הנדרשת

במסגרת עבודת הביקורת, הרשות תידרש לסיוע מהמבקר בתחומים הבאים:

- גיבוש מסגרת ותחולה** - בניית מסגרת הכוללת של הביקורת, תחולתה, נושאים הנדרשים בבדיקה ובקרה, מידעים, תוכן ולוחות הזמנים הנדרשים לביצוע הביקורת.
- בדיקות ובקורות על תהליכי ביצוע ויישום המודל בחברות** - המבקר יבצע את הבקורות והבדיקות הנדרשות לצורך בחינה של בנייה ויישום נאותים של המודלים האמורים בחברות.
- כתיבת דוח הכולל המלצות המבקר** - בסוף תהליך הביקורת, המבקר יכתוב דוח ביקורת מסכם, כולל המלצות לשיפורים ועדכונים של תהליך יישום והטמעת המודל, ככל שיידרשו.

3. היבטים חשובים ותנאים לשירות המבוקש:

להלן הקריטריונים העיקריים בבחינת התאמת המבקר לביצוע השירותים:

- אי-תלות או ניגוד עניינים** - המבקר צריך להיות בלתי תלוי וללא קשרי ייעוץ כלשהם לחברות הביטוח בישראל. נושא זה קריטי בהתקשרות.
- מומחיות מקצועית** - המבקר חייב שיהיו לו מומחיות מקצועית מוכחת בתחומי האקטואריה, הפיננסיים, מודלים סטוכסטיים, כולל ידע וניסיון ביישומי מיכון ובניית והטמעת מודלים אקטואריים ושילובם עם מודלים סטוכסטיים.
- היכרות טובה עם הרגולציה הרלוונטית** - למבקר חייבת להיות היכרות וניסיון נרחב ופרטני עם הרגולציה האירופאית בדבר סולבנסי II, ועם התקן הבינ"ל החשבונאי IFRS17 לדוחות כספיים בחברות ביטוח.

- ד. **סניפים ונוכחות במספר מדינות אירופאיות** – נדרש שלמבקר יהיו סניפים ו/או נוכחות ביותר ממדינה אירופאית אחת, כדי שיוכל לספק פרספקטיבה רחבה של יישום המודל בסביבות רגולטוריות מגוונות בתוך השוק האירופאי, וכך יוכל לספק לרשות את הפרספקטיבה מתאימה ורחבה.
- ה. **היכרות וניסיון עבודה אירופאי** – למבקר חייב להיות ניסיון ביישום מודלים סטוכסטיים בפועל אצל חברות ביטוח אירופאיות אשר יישמו מודלים אלו אצלם.
- ו. **היכרות וניסיון עבודה מול רגולטורים באירופה** – המבקר צריך ניסיון מוכח לעבודה הקשורה לדרישות רגולטוריים באירופה מחברות הביטוח עליהם הם מפקחים, בדבר יישום מודלים סטוכסטיים בחברות הביטוח.

האם קיים בנושא זה מכרז מרכזי של החשב הכללי או גורם ממשלתי מוסמך אחר? כן לא

סוג ההתקשרות: (סמן X במקום המתאים) שירותים טובין ביצוע עבודה

שם הספק:	Oliver Wyman GmbH
מספר הספק (ח.פ.ח.צ.ע.מ/מ.מספר עמותה)	Registergericht München, Handelsregister-Nr. HRB 103619
ספק זה הנו:	☐ ספק יחיד ☒ ספק חוץ
אומדן ההתקשרות:	110,000 יורו (כ - 440,000 ₪) בתוספת מע"מ (ככל שיידרש לפי חוק מע"מ)
תקופת התקשרות:	בין 9 ל 10 שבועות ייעוץ הפרושים על מספר שלבי התקדמות.

נימוקים כי הטובין הם טובי חוץ

התהליך והאמצעים שבהם נערכו הבדיקות לאיתור ספקים בארץ:

בהינתן דרישות השירות של רשות, המצוינים בסעיף 1 לעיל, ולאחר חיפוש בעלי מקצוע רלוונטיים בארץ, וכן מעצם היכרותנו המעמיקה והנרחבת את היכולות המקצועיות בתחום בארץ, לא נמצאו ספקים מקומיים העונים על הדרישות ושיכולים לספק את השירות המבוקש.

כמתואר לעיל, מדובר בביקורת בנושא מורכב וחדשני במדינת ישראל שדורש שילוב של מומחיות בתחומי הסטטיסטיקה, האקטואריה והפיננסים וידע בבניית ויישום מודלים סטוכסטיים בחברות ביטוח. בנוסף נדרשת היכרות צמודה עם המסגרת הרגולטורית האירופאית (סולבנסי II) וכן עם התקן החשבונאי הבינ"ל לדיווח כספי בחברות ביטוח **IFRS17**. עד היום, לא יושמה פרקטיקה לחישוב שווי התחייבויות הביטוחיות באמצעות שימוש במודלים סטוכסטיים בישראל. לכן, לא קיים בארץ הידע הנדרש ליישום מודלים מסוג זה.

זאת בנוסף לעובדה, שלא קיימים בארץ חברות ייעוץ אקטוארי גדולות, בין לאומיות ובלתי תלויות, שלהן מחלקות אקטואריות עם הניסיון הרלוונטי הנדרש ו/או היכרות עם הרגולציה האירופאית כנדרש.

על כן, בכוונת הרשות להתקשר עם חברת ייעוץ אקטוארי מהמובילות באירופה, אשר מסוגלת לתת את שירותי הביקורת המבוקשים לעיל ואשר יש לה ידע, היכרות וניסיון עם בניית והטמעת מודלים סטוכסטיים בשילוב עם המודלים האקטואריים והחישובים הנגזרים מהם. וזאת גם מתוקף העובדה שמודלים אלו כבר יושמו ע"י חברות ביטוח אירופאיות, עם כניסתן לתוקף של הוראות הדירקטיבה במסגרת סולבנסי 2 באירופה עוד ב 2016.

ההיכרות והניסיון המצטבר של גוף ייעוץ בחו"ל עם המודלים, ההיכרות עם מסגרת הרגולציה סולבנסי II וכן עם דרישות הרגולטורים האירופאיים, יאפשרו לרשות לבצע ביקורת איכותית, עניינית ומקצועית שכבר מיושמים ע"י חברות ביטוח באירופה על פי דרישות הרגולטוריות באירופה, ובכך להבטיח יישום ע"י חברות הביטוח בישראל בסטנדרטים שאינם נופלים מאלו שבאירופה.

ספק החוץ עומד בדרישות האי-תלות וביתר הדרישות המקצועיות שפורטו לעיל. הוא בעל משאבים ועובדים עם הכישורים המקצועיים, וכן הידע והניסיון המתאימים, לתת את שירות הייעוץ המבוקשים.

חוות דעתי זו ניתנת מתוקף היותי הסמכות המקצועית לנושא זה.

בכבוד רב,

עופר ברנדט	אקטואר ראשי וסגן בכיר לממונה -	עופר ברנדט
שם בעל הסמכות המקצועית	תפקיד בעל הסמכות המקצועית	חתימה